

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Փետր. 22-ին Երևանի նահանգապետը անժամր ներկայանալով կաթողիկոսական տեղապահի ամեն. Սուրէնեան արքեպիսկոպոսին յայտնում է փոխարքայի որոշումը, որ ճեմարանի տեսուչ պ. Մինաս Բերբերեանը չի կարող հաստատուած լինել իւր պաշտօնում և պէտք է անմիջապէս հեռացուի ճեմարանից: Ճեմարանի տեսուչը, որ այդ ժամանակ ընտանեկան պատճառով գտնուում էր Ն. Նախիջևանում, կողմնակի աղբիւրից իմանալով այդ մասին՝ շտապում է Թիֆլիս, ուր ստանում է տեղապահի յանձնարարութեամբ զրուած նամակը, որից երեւում է, որ տեղապահը խնդրելով հանդերձ նահանգապետից թողնել պ. Բերբերեանին իւր պաշտօնում, իրբե ճեմարանում կարգ և կանոն մտցնող մի կարևոր պաշտօնէի, միևնոյն ժամանակ պատրաստականութիւն է յայտնում կառարել փոխարքայի հրամանը, եթէ այդ հրամանը անգառնալի է:

Պ. Բերբերեանը իսկոյն և իսկ հարկ համարեց այցելել փոխարքայի դիւանատուն կառավարիչ պ. Պէտէրսնին և պարզել չհաստատուելու առիթ տուող հանգամանքները:

Շնորհիւ այդ տեսակցութեան, այլ և տեղիս Խ. Առաջնորդի և մի քանի անձանց միջամտութեան, կարելի եղաւ այդ հարցին յառող ելք տալ և այժմ, ինչպէս հաստատ աղբիւրներից զիտենք, պ. Մինաս Բերբերեանի տեսչի պաշտօնը շարունակելը փոխարքայի կողմից ոչ մի արգելքի հանդիպելու չէ այլևս:

Որքան մեզ յայտնի է, պ. Բերբերեանը ճեմարանի տեսուչ է նշանակուած անցեալ 1907 թ. սեպտեմբերին հանդ. հայրա-

պետի կոնդակով և ըստ մեր աղբային—եկեղեցական առանդութեան՝ նորան հեռացնելու խնդիրը կարող է յարուցուել միմիայն յաջորդ կաթողիկոսի օրօք:

Այս գործը կարգի դնելու համար պ. Բերբերեանը հարկադրուած եղաւ գրեթէ մի ամբողջ ամիս Թիֆլիզում դեգերել և ճեմարանը առանց ղեկավարի թողնել:

Մինչդեռ, մեր կարծիքով, հարկը պահանջում էր, որ ինքը էջմիածինը ուղղակի կամ թեմիս առաջնորդի միջոցով ղերաւոր միջամտած լինէր փոխարքայի առաջ գործին բարեկաշող վախճան տալու և կաթողիկոսական իրաւունքները պաշտպանելու համար:

✠ Իվանգորօզ քաղաքում, «Ինչպէս հաղորդում է «Մեր-ձայնը», վախճանուած բժշկ. Ալ. Տէր-Յարութիւնեանցը՝ իր շարժական և անշարժ կայքը, մօտ 50,000 ր. կտակել է ազդին:

Իր գրադարանը թողնում է Կովկասի հայոց բարեգլինկ. օգտին, իսկ անշարժ կալուածք և գումարը իր մահից յետոյ կտակում է էջմիածնի վանքին, որ պարտաւոր է կալուածքի արդիւնքներից և գումարների տոկոսներից իւրաքանչիւր տարի տալ ցմահ իր քրոջ 600 ր., որը պարտաւոր է խնամք տանել իր մօր մասին մինչև սրա մահը. իսկ եկամուտների և տոկոսների քնացած մասով պէտք է ձեռք բերել իւրաքանչիւր տարի գիւղերում հողեր անհրաժեշտ գեղջկական ինվենտարով այն չքաւոր հայ-լուսաւորչական գեղջուկների համար, որոնք կը ցանկան Ռուսաստանից կամ ուրիշ թագաւորութիւններից տեղափոխուել Թիւրքիայի՝ հայերով բնակուած Վանի, Էրզրումի, Դիարբեքիւրի, Մշոյ և Սվազի նահանգները, իսկ եթէ այդ փողերը ինչ ինչ պատճառներով անհնարին կը լինի յիշեալ նպատակի համար գործադրել, այն ժամանակ անշարժ կալուածքների եկամուտը և դրամական գումարի տոկոսները պէտք է աւելացնել դրամագլխին մինչև մի գումար կազմուի, որի տոկոսները բաւական կը լինին Վան քաղաքում իր անուէնով հայ-լուսաւորչական, 30 հոգուց որ

պակաս, որը երեխայոց համար կառուցանելի որբանոցի հիմնարկութեանը և պահպանութեանը. այդ որբանոցը պէտք է ունենայ և ուսումնարան՝ երեխաներին զրազիտութիւն, զիւղատնտեսութիւն և արհեստներ սովորեցնելու, ուր առարկաների դասաւանդումը պէտք է հայ լեզուով լինի: Եթէ այս որբանոցի հիմնարկութիւնը թիւրքական կառավարութիւնը չը թոյլատրէ, այն ժամանակ բոլոր եկամուտներն և տոկոսները պէտք է իր անունով իբրև թոշակներ գործադրուեն հայ-լուս. այն երիտասարդների համար, որոնք կուարտեն էջմիածնի հայ հոգևոր ճեմարանը և կը ցանկան զանազան գիտութիւններում կատարելագործուել արտասահման բարձրագոյն ուսումնարաններում: Իր քրոջ ցմահ տրվելիք 600 բուլլին, սուրա մահից յետոյ, պէտք է գործադրուի այս կտակի գ. և դ. կէտերում յայտնած կամքին և կատար ածելը յանձնում է ամենայն հայոց կաթողիկոսին, Կ. Պօլսի հայոց պատրիարքի հետ:

Հանգուցեալի քոյր՝ Նատալիա Տիգրանեանցը խնդրել է թէ հանգ. վեհ. կաթողիկոսին և թէ Կ. պօլսի պատրիարքին իր հանգ. եղբօր մարմինը Իվանգորոզից տեղափոխել Թիֆլիս՝ թաղելով կամ Վանքի, կամ իր հօր պաշտօնատեղի ս. Նշան եկեղեցու բակում:

Մեր շնորհալի և հուշակաւոր դերասանուհի տ. Նրաչեան զրել է մի մեծահատոր աշխատութիւն՝ իւր լիշողութիւնները մանկական հասակից ի վեր հայ թատրոնի մասին, որ մտադիր է մօտ օրերս հրատարակութեան տալ Գրուածքներ-կալցիում է խիստ հետաքրքրական կարեւորութիւն հալթատրոնի պատմութեան նկատմամբ:

Կ. Պօլսից մեզ գրում են.
«Բերալի աւագերեց յայանի տ. Յովհաննէս Մկրեանի ստէպ ստէպ հիւանդութիւնը վերջապէս որոշում տուաւ իւր երկու բժշկաց, որ զոնէ երկու ամիս մինչև Զատիկ Եգիպտոս տաք կլիմայի մէջ անցունէ, ուստի տ. հայրը ստիպուած եղաւ ճանապարհ ելնել և երթալ ի Գահիրէ զինքը պաշարող հիւան-

դուլթենէ ապաքինուելու համար. իրեն պաշտօնը ցվերապարծ յանձնուեց Պերալի ս. Երրորդութեան եկեղեցու երաժիշտ քահանայ տ. Յակովբոս Տէլէճէկեանի»:

X ~~Սուրբ~~ Գիւնակն ա. Կարապետ Կոստանեանը վերադարձել է արտասահմանից և ինչպէս իմացաւ հաւաստի աղբիւրներից՝ իւր չորհատորեան ընդարձակ հայոց եկեղեցական պատմութեան առաջին հատորը այս օրերս կ'անձնէ ապագրութեան, մի աշխատութիւն, որի վերայ հեղինակը դործ է դրել ամբողջ 20 տարի և որի կարեւորութիւնը վաղուց զգալի է մեզ համար:

Վ. Կոստանեանը, երեսնամեայ տեսական, ուսուցչական, և դրական աշխատութիւնից յետոյ ստիպուած է բնակութիւն հաստատել իւր հայրենի Ալեքսանդրոպոլ քաղաքը՝ նիւթական սուղ միջոցներով ապրելու յուսով: Այսպէս է վարձատրուած հայոց ազգը իւր լաւագոյն զաւակներին...

X ~~Սուրբ~~ Յուսիկ վարդ. Զօրարեանը բողոքել է դատարանին «Վտակ» լրագրի Վաղարշապատի թղթակից տպուկար Թադէոսեանի դէմ զրպարտութեան համար: Նորան կ'աշտպանէ երդ. հաւ. Սենքեքերիմ Արծրունին:

X ~~Սուրբ~~ Այս օրերս կսկսուի հրատարակուել «Հայրենիք օրաթերթի չաւերուած նոյնաճառն շարաթաթերթը:

X ~~Սուրբ~~ Բագուարնակ եղբարք Զախմախեանները մի օրինակ «Լուսնայ» նուիրեցին Ալեքսանդրոպոլի Սահականուշեան օրիորդաց դպրոցին:

~~Սուրբ~~ Ծաղկազարդ կիրակի օրը լրանում է նշանաւոր հրապարակախօս հանգ. Արգար Յովհաննիսեանի չորրորդ տարեդարձը. այդ օրը կը կատարուի վաճառի եկեղեցու բակում նորա գերեզմանի վերայ կառուցած շիրմի հանդիսաւոր բացումն ու օրհնութիւնը: